Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով

ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2426

243
7-21

1874

2001

2010

200
393-54
2243
Գ-21
19359

ԴԱՍԱՏԵՍՐ

Ա Ղ Օ Թ Ի Ց

Հ.Ս.Խ.Հ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
С.С.Р.А. Публичная Библиотека
7/XI 1922
имени А. Мясникяна
Ա. ՄԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

ԴՊՐՈՑԱՑ ԱԶԳԻՑ

Տպագրեաց

Ն. ՏԷՐ ՑԱԿՈՐԵԱՆ

ՏՓԽԻՍ

Ի Տպ. Գլխաւոր կառավարութեան Փոխարքային Կովկասու։

1874

11589

Дозволено Цензурою. Тифлисъ, 24 Января 1874 года.

Յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։

Տէ՛ր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Օրհնեալ համադոյ և միասնական անբաժանելի սուրբ Երրորդութիւն՝ Հայր և Որդի և Հոգի սուրբ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Տէրունական աղօթք։

Հայր մեր՝ որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայութիւնք քո. եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի։ Զհաց մեր հանապազորդ տո՛ր մեզ այսօր. և թո՛ղ մեզ զպարտիս մեր, որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց. և մի՛ տանիր զմեզ 'ի փորձութիւն. այլ փրկեա՛ զմեզ 'ի չարէ։ Զի քո է արքայութիւն և զօրութիւն և փառք յաւիտեանս. ամէն։

Աղաղականք առ տիրամայր սուրբ կոյսն։

Անկանիմք առաջի քո սուրբ Աստուածածին, և աղաչեմք զանարատ զկոյսդ՝ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց. և աղաչեա՝ զմիածին որդիդ՝ փրկել զմեզ 'ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց։

Գարոզ Աստուածածնի և ամենայն սրբոց։

Սուրբ զԱստուածածինն և զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր 'ի յերկինս. զի կամեցեալ ողորմեսցի, և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր՝ կեցո՛ և ողորմեա՛։

Աղաղականք առ փրկիչն մեր Քրիստոս։

Խաչ քո եղեցի մեզ ապաւէն՝ Տէր Յիսուս, յորժամ երևիս փառօք Հօր ընդ ամպս լուսաւորս։ Յայնժամ մեք մի՝ ամաչեսցուք յուսացեալքս 'ի քեզ, այլ զօրութեամբ քով մեծաբերկրեսցուք ընդաջմէ քումմէ՝ որպէս զորդիս լուսոյ և որդիս տունջեան։

Գարոզ խաչի։

Սուրբ խաչիս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց, և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛։

Աղօթք առ փրկիչն մեր Քրիստոս։

Պահպանեա՛ զմեզ Քրիստոս Աստուած մեր ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչի քո 'ի խաղաղութեան. փրկեա՛ յերևելի և յանտեսանելի թշնամւոյն։ Արժանաւորեա զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

Երգ։

Սուրբ Աստուած, սուրբ և հզօր, սուրբ և անմահ, որ խաչեցար վասն մեր. ողորմեա՛ մեզ։ Փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Մարիամ Աստուածածին՝ մայր Քրիստոսի, մատո՛ զաղաչանս մեր որդւոյ քոյ և Աստուծոյ մերոյ։

Ժամամուտք: 1. Ծննդեան:

Աղաչեմք զքեզ սուրբ կոյս Մարիամ Աստուածածին՝ բարձրելոյն զօրութեամբն հովանաւորեալ, և սուրբ Հոգւոյն եկաւորութեամբն լուսաւորեալ, որ զամենայն գոյութեանց ստեղծիչն յղացեալ ծնար անճառապէս, մարմնացելոյն առ 'ի քէն բարեխօսեա՛ կեցուցանել զանձինս մեր:

Աստուածածին անհարսնացեալ՝ զբանն անկիզն յղացար, և զԱստուածն անիմանալի ծնար, զանպարագրելին 'ի գիրկս քո բարձեր, նմա անդադար բարեխօսեա՛ վասն անձանց մերոց:

2. Խաչի:

Առաջի պատուական ամենայաղթ խաչի քո անկանիմք երկրպագելով, և խնդրեմք զթողութիւն յանցանաց մերոց. քանզի սովաւ բարձեր զդատապարտութիւն ազգի մարդկան: Եւ այժմ վասն սրբոյ Աստուածային քո նշանի շնորհեա՛ զերկնային զխաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի:

3. Յարութեան:

Քրիստոս յարեաւ 'ի մեռելոց, մահուամբ զմահ կոխեաց. և յարութեամբն իւրով մեզ կեանս պարգևեաց. նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

4. Համբարձման:

Հիացան վերնական բազմութիւնքն տեսանելով զքեզ 'ի հրեղէն կառս բազմեալ. սարսեալ ասէին. ո՞վ է սա որ դիմեալ գայ Յորդանանայ. և եկեալ մտանէ փառաւք 'ի փառս. Տէր փա՛ռք քեզ:

5. Հոգեգալստեան:

Աստուած զքեզ խոստովանիմք զսուրբ Հոգիդ՝ և երկիրպագանեմք, որ ես պատճառ կենդանութեան եղելոցս և խաղաղարար աշխարհի. որ զողիտութիւն աշակերտացն բազում զիտութեամբ լցեր, և 'ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ անճառելեօք ցուցար նոցա. աղաղակեմք՝ Տէր խնայեա՛ և կեցո՛ զմեզ:

6. Կիւրակէի։

Միածին Որդի և բանդ Աստուած և անմահ էութիւն, որ յանձն առեր մարմնանալ 'ի սրբուհւոյ Աստուածածնէն և 'ի միշտ կուսէն. անփոփոխելիդ մարդ եղեալ՝ խաչեցար Քրիստոս Աստուած մեր. մահուամբ զմահ կոխեցեր մինդ 'ի սրբոյ երրորդութենէն՝ փառաւորակից ընդ Հօր և սրբոյ Հոգւոյն. կեցո՛ զմեզ։

7. Լուսաւորչին։

Գրիգոր սուրբ Քահանայապետ՝ որ զհաւատս ուսուցեր, և զբանակս դիւացն հալածեցեր. մարդկան ուսուցեր քարոզել զերրորդութիւնն, պսակեցար յարքայութեանն. արդ բարեխօ՛ս լեր առ Տէր վասն մեր։

Քարոզ առաքելոց եւ մարտիրոսաց։

Սուրբ ճգնաւորքն աղաչեսցուք զՏէր, որք զչարսն պարտեցին, նեղութեանցն համբերեցին, լուսեղէն և երկնային անթառամ պսակացն արժանի եղեն։ Աղօթիւք նոցա և բարեխօսութեամբ մեզ ողորմեսցի։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր՝ կեցո՛ և ողորմեա՛։

Աղօթք եկեղեցւոյ։

Դ՝ մեջ տաճարիս, և առաջի Աստուածընկալ և պայծառացեալ սուրբ նշանացս և սուրբ սեղանոյս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զսուրբ՝ զհրաշալի և զյաղթող զյարութիւնդ քո փառաւորեմք, և քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Քարոզ եկեղեցւոյ։

Սուրբ եկեղեցեաս աղաչեսցուք զՏէր. զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛։

Քարոզ կիւրակէից եւ այլոց տէրունական տօնից։

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ 'ի Տեառնէ, զի զողորմութեան զշնորհս իւր

արասցէ 'ի վերայ մեր, Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի:

Աղօթք ճանապարհի:

Տէր ուղղեա՛ զգնացս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութեան. Տէր ուղղեա՛ և առաջնորդեա՛ հոգւոց մերոց և ամենայն հաւատացելոց՝ գնալ յարդարութեան ճանապարհն և 'ի կեանսդ յաւիտենից:

Առաջնորդ կենաց և պարգևիչ խաղաղութեան Քրիստոս Աստուած մեր, առաջնորդեա՛ մեզ գնալ 'ի ճանապարհս քո արդարութեամբ, և խաղաղութեամբ ժամանել 'ի նաւահանգիստն կենաց և փրկութեան՝ շնորհօք ողորմութեան քո: Զի դու ես օգնական և փրկիչ մեր, և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնութիւն սեղանոյ:

Աչք ամենեցուն 'ի քեզ Տէր յուսան. և դու տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու: Բանաս զձեռն քո, և լցուցանես զամենեսեան 'քաղցրութեամբ կամօք քովք:

Գոհութիւն յետ յառնելոյ 'ի սեղանոյն:

Փառք քեզ Տէր՝ փառք քեզ թագաւոր փառաց, որ ետուր մեզ կերակուր ուրախութեան. և լցուցեր զսիրտս մեր 'ի լիութենէ ամենաբաւական ողորմութեան քո. լցո՛ և զմեզ հոգւովդ քով սրբով. որպէս զի գտցուք առաջի քո հաճոյք, և մի՛ ամաչեցեալք. զի դու դաս և հատուցանես իւրաքանչիւր ըստ գործս իւր:

Գոհութիւն զկնի սրբոյ հաղորդութեան:

Լցաք 'ի բարութեանց քոց Տէ՛ր՝ ճաշակելով զմարմին քո և զարիւն. փա՛ռք 'ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ: Ող հանապազ կերակրես զմեզ. առաքեա՛ 'ի մեզ զհոգեւոր քո զօրհնութիւն. փա՛ռք 'ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ:

Հանդանակ Դիկիական:

Հաւատամք 'ի մի Աստուած՝ Հայր ամ-

նակալ՝ յարարիչն երկնի և երկրի, երևելեաց
և աներևութիից։ Եւ 'ի մի տէր Յիսուս
Քրիստոս յՈրդին Աստուծոյ, ծնեալն յԱ-
ստուծոյ Հօրէ միածին, այսինքն յէութենէ
Հօր, Աստուած յԱստուծոյ, լոյս 'ի լուսոյ,
Աստուած ճշմարիտ՝ յԱստուծոյ ճշմարտէ՝ ծը-
նունդ, և ո՛չ արարած։ Նոյն ինքն 'ի բնու-
թենէ Հօրն՝ որով ամենայն ինչ եղև յերկինս
և 'ի վերայ երկրի, երևելիք և աներևոյթք։
Որ յաղագս մեր մարդկան՝ և վասն մերոյ փրկ-
ութեան, իջեալ յերկնից՝ մարմնացաւ, մարդ-
եցաւ, ծնաւ կատարելապէս 'ի Մարիամայ
սրբոյ կուսէն՝ Հոգւովն սրբով։ Որով էառ
մարմին, հոգի և միտք, և զամենայն որ ինչ
է 'ի մարդ, ճշմարտապէս՝ և ո՛չ կարծեօք։
Չարչարեալ՝ խաչեալ՝ թաղեալ՝ յերրորդ ա-
ւուր յարուցեալ. ելեալ յերկինս նովին մար-
մնով՝ նստաւ ընդ աջմէ Հօր։ Գալոց է նո-
վին մարմնովն և փառօք Հօր, դատել զկեն-
դանիս և զմեռեալս։ Որոյ թագաւորութեանն
ո՛չ գոյ վախճան։ Հաւատամք և 'ի սուրբ
Հոգին յանեղն և 'ի կատարեալն։ Որ խօսե-
ցաւ յօրէնս և 'ի մարգարէս և յաւետարանս։
դու-

Որ էջն 'ի Յորդանան, քարոզեաց զառա-
քեալսն. և բնակեցաւ 'ի սուրբսն։ Հաւա-
տամք և 'ի մի միայն ընդհանրական և առա-
քելական եկեղեցի։ 'Ի մի մկրտութիւն. յա-
պաշխարութիւն. 'ի քաւութիւն և 'ի թողու-
թիւն մեղաց։ 'Ի յարութիւն մեռելոց, 'ի դատաս-
տանն յաւիտենից հոգւոց և մարմնոց. յար-
քայութիւնն երկնից, և 'ի կեանսն յաւիտե-
նականս։

Իսկ որք ասեն, էր երբեմն՝ յորժամ ո՛չ էր
Որդի. կամ էր երբեմն՝ յորժամ ո՛չ էր սուրբ
Հոգին. կամ թէ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ
էութենէ ասեն լինել զՈրդին Աստուծոյ և
կամ զսուրբ Հոգին. և թէ՝ փոփոխելի են կամ
այլայլելի, զայնպիսիսն նզովէ կաթուղիկէ և
առաքելական սուրբ եկեղեցի։

Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ յառաջ քան
զյաւիտեանս, երկիրպագանելով սրբոյ Երրոր-
դութեանն՝ և միոյ Աստուածութեանն, Հօր
և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԱՂՕԹՔ։

Գոհանամք զքէն Տէր Աստուած մեր, որ զարթուցեր զմեզ 'ի հանգստենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո։ Զարթո՛ զմիտս մեր արդարութեամբ առ քեզ, Տէ՛ր Աստուած մեր. զի տեսցեն աչք մեր զփրկութիւն քո։ Երկեսցէ և բնակեսցի առ մեզ Աստուածութիւն քո. և ողորմութիւն քո հովանի և պահապան լիցի 'ի վերայ պաշտօնէից քոց։ Եւ զմեզ զծառայս քո արժանի՛ արա 'ի տուէ և 'ի գիշերի՝ և յամենայն ժամու միշտ խորհիլ 'ի սէր պատուիրանաց քոց. և գոհանալով փառաւորել զ՝Այր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Զքէն գոհանամք Տէր Աստուած մեր, որ շնորհեցեր մեզ հանդիստ քնոյ խաղաղութեամբ։ Եւ զարթուցեալ ժամանեցուցեր զմեզ կանխել յերկրպագութիւն ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ։ Տո՛ւր մեզ Տէր՝ աղաչեմք զքեզ՝ զմնացուած գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել. և զամենայն ժամանակս կենաց պանդխտութեան մերոյ երկիւղիւդ քո ամրացո՛ և պահեա՛։ Որպէս զի զգուշութեամբ և անարատ վարուք կրօնաւորեալք յայսմ աշխարհիս՝ ժամանեսցուք յանքոյթ և 'ի խաղաղ նաւահանգիստ յաւիտենական 'ի կեանսդ, շնորհօք և մարդասիրութեամբ Տեառն մերոյ և փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի. ընդ որում քեզ՝Այր՝ և՝Որդոյդ սրբոյ վայելէ փառք՝ իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Գոհանամք զքէն Տէր Աստուած մեր, որ երևելի լուսով քով զուարճացուցեր զամենայն արարածս քո. իսկ իմանալի լուսով պատուիրանաց քոց զամենեսեան լուսաւորեցեր՝ զհաւատացեալս 'ի քեզ։ Զօրացո՛ և զմեզ Տէր 'ի պահպանութիւն պատուիրանաց քոց՝ 'ի տունջեանս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի։ Որպէս զի լուսաւորեալ մտօք՝ միշտ զհաճոյս քո արասցուք, և հանդերձեալ բարեացդ հասցուք ընդ ամենայն սուրբս քո։ Շնորհօք և մարդասիրութեամբ Տեառն մերոյ և փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի. որում վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ։

Երկրպագեմք քեզ Տէր Աստուած մեր՝ անցեալքս ընդ երկարութիւն գիշերիս, և կանխեալքս 'ի տեղւոջ խոստովանութեան՝ մատուցանեմք զառաւօտու աղօթս մեր։

Զքեզ Տէր օրհնեմք և փառաւորեմք, և զքէն Տէր գոհանամք. որ արժանի արարեր զգիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել, և հասանել 'ի ժամ առաւօտուս։ Երժանաւորեա՛ զմեզ Տէր անձառ խոստմանց քոց, զոր խոստացար սիրելեաց քոց ճշմարիտդ Աստուած՝ Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր. կեցո՛ և ողորմեա՛։

Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ քով. ցընծացաք և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց։

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս խոնարհ արարեր զմեզ. և ամացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս։

Հայեա՛ց Տէր 'ի ծառայս քո՝ և 'ի գործս ձեռաց քոց. և առաջնորդեա՛ որդւոց նոցա. եղիցի լոյս Տեառն Աստուծոյ 'ի վերայ մեր։

Զգործս ձեռաց մերոց ուղղեալ արա 'ի մեզ Տէր, և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա՛ մեզ։

Հ.Հ.Հ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Общественная Библиотека
7/XI 1922
Инвент. Номер

Լուսովդ քո Քրիստոս՝ ամենեքեան լուսաւորեցաք, և 'ի սուրբ խաչ քո փրկիչ հաւատացեալքս ապաւինեցաք։ Լո՛ւր մեզ Աստուած փրկիչ մեր, տո՛ւր մեզ զխաղաղութիւն քո. և արա՛ առ մեզ զողորմութիւն քո մա՛ր-դասէր Տէր։

Զառաւօտու զաղօթս և զբանաւոր պաշտօնս ընկա՛լ ամենակալ ամենամեծդ Աստուած 'ի քո անապական և յերկնային խորանդ։ Օգնեա՛ առ մեզ զարդարութեան և զիմաստութեան զլոյս քո. արա՛ զմեզ որդիս լուսոյ և որդիս տունչեան. որպէս զի 'ի դալ աւուրս երկիւղածութեամբ վարեսցուք զկեանս մեր, և առանց դայթակղութեան կատարեսցուք։ Զի դու ես օգնական և փրկիչ մեր. և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Յիշեա՛ Տէր զպաշտօնեայս քո, զծնողսն մեր, զվարդապետս, զեղբարս, զընկերս, զկերակրիչս, զուխտաւորս, զճանապարհորդս, զհան-

10024
19359

զուցիչս, զվաստակաւորս, զխոստովանօղս, զապաշխարօղս, զդերիս, զհիւանդս, զնեղեալս, զիշխանս, զչարչարս, զբարերարս, զթշնամիս, զատելիս, և որք պատուիրեցին մեզ հաւատով։

Աղօթք Մանասէի Թագաւորին։

Տէ՛ր ամենակալ Աստուած Աբրահամու՝ Իսահակայ՝ Յակոբայ՝ և զաւակի նոցա արդարոց. ամենակա՛լ Տէր՝ թո՛ղ զմեղս իմ։

Որ արարեր զերկինս և զերկիր՝ և զամենայն զարդ նոցա. ամենակա՛լ Տէր՝ թո՛ղ զմեղս իմ։

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քոյ. փակեցեր զխորս. կնքեցեր ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ քով սրբով. ամենակա՛լ Տէր թո՛ղ զմեղս իմ։

Որ ամենայն ինչ սարսի և դողայ յերեսաց ահի զօրութեան քո. ամենակալ Տէր՝ թոզ զմեղս իմ։

Ընդաւ է մեծ վայելչութիւն փառաց սրբութեան քո, և սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց քոյ 'ի վերայ մեղաւորաց. անչափ և անքնին են ողորմութիւնք աւետեաց քոյ. ամենակալ Տէր՝ թո՛ղ զմեղս իմ։

Դու Տէր բարձրեալ՝ զթած, երկայնամիտ, բազումողորմ. և զղջանաս 'ի վերայ չարեաց մարդկան. ամենակալ Տէր՝ թո՛ղ զմեղս իմ։

Դու Աստուած՝ ո՛չ եդեր ապաշխարութիւն վասն արդարոցն Աբրահամու՝ Իսահակայ՝ և Յակոբայ, որք ո՛չ մեղան քեզ. ամենակալ Տէր՝ թո՛ղ զմեղս իմ։

Այլ եդեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս. զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծովու. և բազմացան անօրէնութիւնք իմ. ամենակալ Տէր՝ թո՛ղ զմեղս իմ։

Զեմ արժանի հայիլ և տեսանել զբարձրութիւնս երկնից 'ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ. ամենակա՛լ Տէր՝ թո՛ղ զմեղս իմ։

Կորացեալ եմ ես 'ի բռնութենէ կապանաց երկաթից. և ո՛չ դոյ ինձ հանգիստ. ամենակալ Տէր՝ թո՛ղ զմեղս իմ։

Խարձրացուցի զսրտմտութիւն, և զչար առաջի քոյ արարի. կանգնեցի պատկեր՝ և բազմացուցի զցասումն. ամենակա՛լ Տէր թո՛ղ զմեղս իմ։

Եւ արդ՝ Տէր, խոնարհեցուցանեմ զծունր սրտի իմոյ, և հայցեմ 'ի քաղցրութենէ քումմէ. ամենակալ Տէր՝ թո՛ղ զմեղս իմ։

Մեղայ Տէր՝ մեղայ, և զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ: ամենակա՛լ Տէր՝ թո՛ղ զմեղս իմ:

Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն. թո՛ղ ինձ Տէր, թո՛ղ ինձ. և մի կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ. ամենակա՛լ Տէր՝ թո՛ղ զմեղս իմ:

Մի՛ յաւիտեան բարկանար ինձ Տէր, և մի՛ յիշեր զչարիսն իմ, և մի՛ պարտաւորեր զիս ընդ իջեալսն 'ի ներքոյ երկրի չարեօք. ամենակալ Տէր՝ թո՛ղ զմեղս իմ:

Օ՜ի դու Աստուած՝ Աստուած ապաշխարողաց ես, և յիս ցո՛յց զբարերարութիւնդ քո, զի անարժան եմ: ամենակալ Տէր՝ թո՛ղ զմեղս իմ:

Պեցուսցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում: և ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոց. ամենակալ Տէր՝ թո՛ղ զմեղս իմ:

Օ՜քեզ Տէր օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից. և քո են փառք յաւիտեանս. ամէն:

Սաղմոս Դաւթի:

Ողորմեա՛ ինձ Աստուած ըստ մեծի ողոր-

մութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա՛ զանօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուա՛ զիս յանօրէնութենէ իմմէ, և 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա՛ զիս.

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ: և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղայ Տէր. և զչար առաջի քո արարի:

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո, և յաղթեսցես 'ի դատելն քո:

Անօրէնութեամբ յղացաւ, և 'ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր. զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ:

Ցօղեա յիս մշտկաւ, և սուրբ եղէց. լուա՝ և քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արա՛ ինձ Տէր զցնծութիւն և զուրախութիւն. և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Դարձո՛ զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց, և զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա՛ յինէն:

Սիրտ սուրբ հաստատեա՛ յիս Աստուած, և հոգի ուղիղ նորոգեա՛ 'ի փորի իմում:

Մի՛ ընկենուր զկս Տէր յերեսաց քոց, և զՀոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն։

Տո՛ւր ինձ ցնծութիւն փրկութեան. և հոգւով պետութեան քոյ հաստատեա՛ զկս։

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո. և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։

Փրկեա՛ զկս յարենէ Աստուած՝ Աստուած փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում։

Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Թէ կամեցեալ էիր՝ պատարագս մատուցանէաք. բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ո՛չ հաճեցար։

Պատարագ Աստուծոյ՝ հոգի խոնարհ. զսիրտ սուրբ և զՀոգի խոնարհ Աստուած ո՛չ արհամարհէ։

Բարի՛ արա Տէր կամօք քովք Սիօնի, և շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի։

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան, յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն 'ի սեղան քո զուարակս։

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԱՂՕԹՔ

Ես առ Աստուած կարդացի. և նա լուաւ ինձ յերեկոյիս՝ 'ի վաղորդեայն՝ և 'ի հասարակ աւուր։

Սպասէի Աստուծոյ իմոյ, և ակն ունէի կենարարին, որ փրկէ զծառայս իւր և կեցուցանէ։

Հայր զթած՝ բարեխնամող՝ արարիչ ամենայն արարածոց, ընկա՛լ զպաղատանս ծառայից քոց 'ի ժամ երեկոյիս, որ առատդ ես առ ամենեսեան՝ պարգևօք բարերարութեան քոյ։ Ողորմեա՛ Տէր ամենայն աշխարհի, և եկեղեցւոյ քում սրբոյ, հիւանդաց, վշտացելոց, ճանապարհորդաց, նաւորդաց, խոստովանողաց ապաշխարողաց, և հոգւոցն հանգուցելոց։ Զի դու ես Տէր ամենակալ, զիտես զսէտս մեր և զկարիս՝ առաւել քան զոր խնդրեմք և իմանամք. և քեզ ընդ Որդւոյ և ամենասրբոյ Հոգւոյդ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

Լո՛ւր ձայնից մերոց Տէր Աստուած մեր. ընկա՛լ զաղաչանս մեր, զհամբարձումն ձեռաց մերոց՝ և զբանս աղօթից, սրբելով զերեկոյի պատարագս մեր 'ի հոտ անուշից՝ 'ի հաճոյս քեզ պատրաստել: Յաւե՛լ 'ի մեզ Տէ՛ր ամենակալ՝ զհաւատ, զյոյս, զսէր, և զամենայն գործս առաքինութեան: Որպէս զի ըստ կամաց քոց բարեսիրաց միշտ կրօնաւորեալք բարեպաշտութեամբ 'ի տուէ և 'ի գիշերի՝ արժանաւորք եղեցուք յաղագս անձանց մերոց փրկութեան, և վասն հոգևոր կենացդ ապաչել զքեզ Տէր, և դառնել 'ի քէն զշնորհս և զողորմութիւն. և զոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Տէր Աստուած մեր՝ դու պահեա՝ զմեզ խաղաղութեամբ 'ի գիշերիս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի: Ընդ սուրբ երկիւղ քո բևեռեալ պահեա՝ զմիտս և զխորհուրդս մեր: Որպէս զի յամենայն ժամ քեզ պահպանեալ լիցուք յորոգայթից թշնամւոյն: Եւ քեզ հանցուք զօրհնութիւն և զփառս Հօր և Որդւոյ և

Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Երեշտակի խաղաղութեան յանձն արա՛ զանձինս մեր՝ Տէր զօրութեանց. որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս 'ի տուէ և 'ի գիշերի, յարթնութեան և 'ի հանգստեան մերում: զի դու ես արարիչ լուսոյ և հաստիչ գիշերի: Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ Տէր Աստուած մեր՝ զհանգիստ գիշերիս շնորհեա՝ խաղաղութեամբ անցուցանել և հասանիլ 'ի պաշտօն առաւօտու՝ յերկրպագութիւն և 'ի փառաբանութիւն ամենասուրբ երրորդութեանդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Հանգստեան զաղօթս և զաղաչանս ընկա՛լ մարդասէր Աստուած, 'ի հաճոյս բարեբար կամաց քոց: Եւ մեր մեղաց և բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեա՛: Եւ քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր, որ պար-

գևեցեր, զօրս զայս բարեաւ և խաղաղութեամբ անցուցանել։ Մարդասէ՛ր Աստուած, զառաջեկայ գիշերս՝ որ 'ի վերայ մեր գալոց է, 'ի մեղաց փրկեա՛, 'ի չարեաց ազատեա՛, 'ի գործս բարիս առաջնորդեա՛։ Առաւօտու օրհնութեանցն և փառաբանութեանցն արժանի՛ արա զամենայն հաւատացեալս անուանդ քում սրբոյ, և պահեա՛ 'ի խաղաղութեան։

Տէ՛ր Աստուած մեր, տո՛ւր զքո խաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի. բա՛րձ զցասումն և զպատուհասն 'ի յարարածոց։ Ողորմեա՛ հարց և եղբարց մերոց, կենդանեաց և հանգուցելոց։ Ողորմեա՛ զեկեղեցի շինողաց, երախտաւորաց, պտղատուից, սպասաւորաց, և այնոցիկ՝ որք ընդ հովանեաւ սրբոյ տաճարիս են հանգուցեալ։

Տէ՛ր Աստուած, օգնեա՛ թագաւորաց քրիստոնէից, և իշխանացն բարեպաշտից. զօրաց և զաւակաց նոցին՝ պահելով 'ի խաղաղութեան։

Տէ՛ր Աստուած մեր, պահեա՛ զառաջնորդս և զեղբայրութիւնս մեր ամբողջ և անխռով 'ի կամս ողորմութեան քոյ։

Նշանաւ սուրբ և պատուական խաչի քո

հալածեա՛ զերևելի և զաներևոյթ թշնամին 'ի սահմանաց մերոց և 'ի բնակութենէս մերմէ։ Փրկեա՛ զմեզ 'ի հրոյն յաւիտենից։ Եւ քեզ փառք յաւիտեանս ամէն։

Աղօթք տեառն ներսիսի։

Հաւատով խոստովանիմ և երկիրպագանեմ քեզ Հայր՝ և Որդի՝ և սուրբ Հոգի. անեղ և անմահ բնութիւն, արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենայն եղելոց. ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Հաւատով խոստովանիմ և երկիրպագանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս միասնական սուրբ երրորդութիւն և մի՛ Աստուածութիւն, արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի. հալածեա՛ 'ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և անգիտութեան. և լուսաւորեա՛ զմիտս իմ 'ի ժամուս յայսմիկ՝ աղօթել քեզ 'ի հաճոյս, և ընդունել 'ի քէն զխնդրուածս իմ։ Եւ ողորմեա՛ քո արարածոց և։

Հայր երկնաւոր Աստուած ճշմարիտ, որ առաքեցեր զՈրդիդ քո սիրելի 'ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին. մեղայ յերկինս և առաջի քո. ընկա՛լ զիս որպէս զանառակ որդին, և զգեցո՛

ինձ զպատմուճանն զառաջին, զոր մերկացայ մեղօք. և ողորմեա՛ քո արարածոց՝ և ինձ բաղմամեղիս։

Որդի Աստուծոյ Աստուած ճշմարիտ, որ խոնարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ, և առեր մարմին 'ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան, խաչեցար՝ թաղեցար՝ և յարեար 'ի մեռելոց, և համբարձար փառօք առ Հայր. մեղայ յերկինս և առաջի քո. յիշեա՛ զիս որպէս զաւազակն, յորժամ դաս արքայութեամբ քով. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բաղմամեղիս։

Հոգի Աստուծոյ Աստուած ճշմարիտ, որ իջեր 'ի Յորդանան և 'ի վերնատունն, և լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւազանին. մեղայ յերկինս և առաջի քո. մաքրեա՛ զիս վերստին Աստուածային հրով քով, որպէս հրեղէն լեզուօք զառաքեալսն. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բաղմամեղիս։

Ընեղ բնութիւն, մեղայ քեզ մտօք իմովք, հոգւով և մարմնով իմով. մի՛ յիշեր զմեղս իմ զառաջինս՝ վասն անուանդ քում սրբոյ. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բաղմամեղիս։

Տեսօղ ամենայնի, մեղայ քեզ խորհրդով, բանիւ և գործով. ջնջեա՛ զձեռագիր յանցանաց իմոց, և զլա՛ զանուն իմ 'ի դպրութեան կենաց. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բաղ։

Հնազօղ դաղտնեաց, մեղայ քեզ կամայ և ակամայ, գիտութեամբ և անգիտութեամբ. թողութիւն շնորհեա՛ մեղաւորիս. զի 'ի ծննդենէ սուրբ աւազանին մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի Աստուածութեանդ քոյ՝ զգայարանօք իմովք, և ամենայն անդամօք մարմնոյս. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բաղմամեղիս։

Ամենախնա՛մ Տէր, դի՛ր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ո՛չ ևս հայել յարատ. և ականջաց իմոց ո՛չ ախորժել լսել զբանս չարութեան. և բերանոյ իմոյ ո՛չ խօսիլ զստութիւն. և սրտի իմոյ ո՛չ խորհիլ զչարութիւն. և ձեռաց իմոց ո՛չ գործել զանիրաւութիւն. և ոտից իմոց ո՛չ գնալ 'ի ճանապարհս անօրէնութեան. այլ ուղղեա՛ զշարժումն սոցա լինիլ միշտ ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բաղմամեղիս։

Հո՛ւր կենդանի Քրիստոս, զհուր սիրոյ քո զոր արկեր յերկիր՝ բորբոքեա՛ յանձն իմ. զի

այրեսցէ զախտ հոգւոյ իմոյ. և սրբեսցէ զնիրզմնաց իմոց. և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ. և վառեսցէ զլոյս գիտութեան քոյ 'ի սրտի իմում. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Խնամատութիւն Հոր Յիսուս, տո՛ւր ինձ զխնամատութիւն զբարիս խորհիլ և խօսիլ և գործել առաջի քոյ յամենայն ժամ. 'ի չար խորհրդոց՝ 'ի բանից և 'ի գործոց փրկեա՛ զիս. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Կամեցող բարեաց Տէ՛ր կամարար, մի՛ թողուր զիս 'ի կամս անձին իմոյ գնալ. այլ առաջնորդեա՛ ինձ լինիլ միշտ ըստ կամաց քոյ բարեսիրաց. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ։

Աբքա՛յ երկնաւոր, տո՛ւր ինձ զարքայութիւն քո՝ զոր խոստացար սիրելեաց քոց. և զօրացո՛ զսիրտ իմ ատել զմեղս, և սիրել զքեզ միայն, և առնել զկամս քո. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Խնամո՛ղ արարածոց, պահեա՛ նշանաւ խաչի քոյ զհոգի և զմարմին իմ 'ի պատրանաց մեղաց, 'ի փորձութեանց դիւաց, և 'ի մարդոյ անիրաւաց, և յամենայն վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ։

Պահապա՛ն ամենայնի Քրիստոս, աջ քո հովանի լեցի 'ի վերայ իմ 'ի տուէ և 'ի գիշերի՝ 'ի նստիլ 'ի տան, 'ի գնալ 'ի ճանապարհ, 'ի ննջել և 'ի յառնել, զի մի՛ երբէք սասանեցայց. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ։

Ստուած իմ, որ բանաս զձեռն քո, և լնուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով, քեզ անձն առնեմ զանձն իմ. դու հոգա՛ և պատրաստեա՛ զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Դարձուցիչ մոլորելոց, դարձո՛ զիս 'ի չար սովորութեանց իմոց 'ի բարի սովորութիւն. և բևեռեա՛ 'ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն՝ և զերկիւղ դեհենոյն՝ և զէր արքայութեանն. զի զղջացայց 'ի մեղաց, և գործեցից զարդարութիւն. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ։

Աղբի՛ւր անմահութեան, աղբերացո՛ 'ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պոռնկին. զի լուացից զմեղս անձին իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Պարգևիչ ողորմութեան, պարգևեա՛ ինձ

ուղղափառ հաւատով՝ և բարի գործով՝ և սուրբ մարմնոյ և արեան քո հաղորդութեամբ դալ առ քեզ. և ողորմեա քո արարածոց և ինձ։

Խաղերա՛ր Տէր, հրեշտակի բարւոյ յանձն արարացես զիս՝ քաղցրութեամբ աւանդել զՀոգի իմ, և անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն՝ որք են 'ի ներքոյ երկնից. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս, արժան աւորեա զՀոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց 'ի կոչման աւուրն. և հանգչել յուսով բարեաց յօթևանս արդարոց մինչև յօր մեծի դալստեան քոյ. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Դատաւոր արդար, յորժամ դաս փառօք Յօր դատել զկենդանիս և զմեռեալս, մի՝ մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեա՛ զիս 'ի յաւիտենական հրոյն. և լսելի՝ արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւնդ. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Ամենողորմ Տէր, ողորմեա՛ ամենայն հաւատացելոց 'ի քեզ, իմոց և օտարաց, ծանօթից

և անծանօթից, կենդանեաց և մեռելոց. շնորհեա՛ և թշնամեաց իմոց և ատելեաց զԹողութիւն՝ որ առիս յանցանաց, և դարձո՛ զնոսա 'ի չարեացն՝ զոր ունին վասն իմ, զի ողորմութեան քում արժանի եղիցին. և ողորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Փառաւորեա՛լ Տէր, ընկա՛լ զաղաչանս ծառայիս քո. և կատարեա՛ 'ի բարի զկնդրուածս իմ բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին, և Յովհաննու Մկրտչին, և սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, և սրբոց Առաքելոց, Մարգարէից, Վարդապետաց, Մարտիրոսաց, Հայրապետաց, Ճգնաւորաց, Կուսանաց, Միանձանց, և ամենայն սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց։ Եւ քեզ փառք և երկրպագութիւն անբաժանելի սուրբ Երրորդութեանդ՝ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ԵՐԳ

Երգ զիշերային ժամու։

Առաւօտ լուսոյ, արեգակն արդար, առիս լոյս ծագեա՛։ Ողխու�՝ 'ի հօրէ, բղխեա՛ 'ի հոգւոյս բան քեզ 'ի հաճոյս

Գանձդ ողորմութեան, գանձիդ ծածկելոյ գտօղ զիս արա՛։ Դուռն ողորմութեան, դաւանողիս բա՛ց. դասեցո՛ վերնոցն։

Երրեակ միութիւն, եղելոց խնամող, և ինձ ողորմեա՛։ Զարթի՛ր Տէր յօգնել. զարթո՛ զթմրեալս, զուարթնոց նմանիլ։

Լոյդ հայր անսկիզբն, էակից որդի, է միշտ սուրբ հոգի. Ընկա՛լ զիս զթած, ընկա՛լ ողորմած, ընկա՛լ մարդասէր։

Թագաւոր փառաց, թողութեանց տուողդ, թո՛ղ ինձ զյանցանս։ Ժողովող բարեաց, ժողովեա՛ և զիս ժողովս անդրանկաց։

'Ի քէն Տէր հայցեմ 'ի մարդասիրէդ ինձ բժշկութիւն։ Լե՛ր կեանք մեռելոյս, լոյս խաւարելոյս, լուծանող ցաւոյս։

Խորհրդոց գիտող, խաւարիս շնորհեա՛ խորհուրդ լուսաւոր։ Ծնունդ հօր ծոցոյ, ծածկելոյս ստուերաւ ծագեա՛ լոյս փառաց։

Անեարար փրկիչ, կեցո՛ զմեռեալս, կանգնեա՛ զգլորեալս։ Հաստեա՛ հաւատով, հաստատեա՛ յուսով, հիմնեցո՛ սիրով։

Զայնիւս աղաչեմ, ձեռօքս պաղատիմ, ձիր բարեաց շնորհեա՛։ Ողամբարամբ լուսոյ, զեկավար ճարտար, ղօղեալս ամրացո՛։

Ճառագայթ փառաց, ճանապարհ ինձ ցոյց ճեպել 'ի յերկինս։ Միածինդ հօր, մո՛յծ զիս յառաքաստ մաքուր հարսանեացդ։

Յորժամ գաս փառօք յահագին աւուրն, յիշեա՛ զիս Քրիստոս։ Նորոգող հնութեանց, նորոգեա՛ և զիս, նորոգ զարդարեա՛։

Շնորհատու բարեաց, շնորհեա՛ զքաւութիւն. շնորհեա՛ զթողութիւն։ Ուրախացո՛ Տէր ոգւոյս փրկութեամբ, որ վասն եմ 'ի սուգ։

Զար մշակողին չար սերմանց նորին չորացո՛ զպտուղն։ Պարգևիչ բարեաց, պարգևեա՛ իմոց պարտեացս թողութիւն։

Զուր շնորհեա՛ աչացս, ջերմ հեղուլ զարտասր, ջնջել զյանցանս։ Ոտինդ քաղցու, ռամ հոգւոյս արբո՛, ռահ ցո՛յց ինձ լուսոյ։

Սէր անուն Յիսուս, սիրով քով ճմլեա՛ սիրտ իմ քարեղէն։ Վասն զթութեան, վասն ողորմութեան, վերստին կեցո՛։

Տենչալոյդ տեսլեամբ տո՛ւր ինձ յազենալ, Տէր Յիսուս Քրիստոս։ Բաբունդ երկնաւոր, բոտեա՛ զաշակերտս բամից երկնայնոց։

Յօղ արեան քո Տէր, ցօղեա՛ 'ի հոգիս. ցնծացիչ անձն իմ։ Խիւծեալս մեղօք ւիւծեալ աղաչեմ ւիւսել ինձ բարիս։

Փրկիչ բոլորից, փութա՛ զիս փրկել փորձութեանց մեղաց։ Քաւիչ յանցանաց, քաւեա՛ զօրհնաբանս քեզ երգել զփառս։

Աստուածածնին բարեխօսութեամբն՝ յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛։

Հրեշտակային երգ 'ի Յոհաննէսի Քրիստոսի։

Փառք 'ի բարձունս Աստուծոյ, և յերկիր խաղաղութիւն, 'ի մարդիկ հաճութիւն։ Եւ օրհնութիւն քեզ 'ի բարձունս. օրհնեալ ես Տէր Աստուած մեր. օրհնեմք զքեզ և գովեմք զքեզ։ Խոստովանիմք Տէր զքեզ. և երկիրպագանեմք քեզ. փառաւորեմք զքեզ. գոհանամք Տէր զքէն վասն մեծի փառաց քոց։ Տէր թագաւոր սուրբդ երկնային Աստուած և հայր ամենակալ։ Տէր և Որդի՝ Հօր միածին Յիսուս Քրիստոս և սուրբ Որդի։ Տէր Աստուած

գառն Աստուծոյ և Որդի Հօր, որ առեր զմեղս աշխարհի։ Եւ արդ ընկալ զաղաչանս մեր. սուրբդ որ նստիս ընդաջմէ Հօր՝ ողորմեա՛ց մեզ։ Զի դու միայն սուրբ, դու միայն բարձրեալ ես, դու միայն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս։ Տէր և Հոգիդ սուրբ, որ 'ի փառս Աստուած ընդ Հօր. ամէն։

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ, Տէր, և գովեմք զանուն սուրբ քո, յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։ Արժանի արա Տէր զօրս զայս խաղաղութեամբ, և առանց մեղաց պահեա՛ զմեզ։ Օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց, գովեալ և փառաւորեալ է անուն սուրբ քո յաւիտեանս ամէն։ Օրհնեալ Տէր, ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո. Երէց՝ երէ՛նեա։ Տէր ապաւէն եղեր մեր յազգէ յազգ։ Ես ասացեմ Տէր ողորմեա՛ ինձ. և բժշկեա՛ զանձն իմ։ ես մեղայ քեզ։ Յո՛յց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո. և զփրկութիւնս քո տո՛ւր մեզ։ Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։ Տէր իմ զքեզ ապաւէն ինձ արարի. ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ։ 'Ի քէն է Տէր աղբիւր կենդա-

նութեան, և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս։
Ծագեա՛ զողորմութիւնս քո, որք ճանաչեն զքեզ Տէր։

Երգ խաչի։

Խաչի քո Քրիստոս երկիրպագանեմք, և զսուրբ Խաչելութիւնդ քո մեծացուցանեմք, և զսուրբ Յարութիւնդ քո փառաւորեմք։ Եկայք հաւատացեալք երկիրպագեսցուք Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ. վասն զի եկն 'ի ձեռն Խաչին իւրոյ շնորհեաց պարգևս աշխարհի։ Սուրբ Աստուած, սուրբ և հզօր, սուրբ և անմահ, որ խաչեցար վասն մեր, ողորմեա՛ մեզ։

Փառք սուրբ Խաչիդ ալէլուիա, սուրբ մատնութեանդ ալէլուիա, չարչարանացդ ալէլուիա, խաչելութեանդ ալէլուիա, սրբոյ թաղմանդ ալէլուիա, սուրբ յարութեանդ ալէլուիա։

Փառք և երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Երգ աղգային մաղթանաց։

Արի Աստուած հարցն մերոց,
Որ ապաւէնդ ես նեղելոց,

Հա՛ս օգնութիւն ծառայից քոց,
Լե՛ր օգնական աղգիս Հայոց։
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա։

Միջնորդութեամբ սրբոյ խաչիդ
Եւ անարատ սուրբ ծնողիդ,
Յիշեա զՀեղուճն արեան Քրիստոսիդ,
Եվ 'ի խնդիր փոքու հօտիդ։
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա։

Զի դիտացաք մեք հաւաստեաւ,
Որ չափ մեղաց մերոց լցաւ,
Ուստի Տէրդ մեր բարկացաւ,
Առ 'ի խրատել զմեզ զարթեաւ։
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա։

Արդ անկանիմք առաջի քոյ,
Պոչեմք մեղայ Տեառնդ մերոյ,
Դարձո՛ 'ի մէնջ զցասումն քո,
Վասն անսպառ գթութեան քոյ։
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա։

Ի քէն հայցեմք մեզ օգնութիւն,
Ամենասուրբ Նրրորդութիւն,
Տուր աշխարհիս խաղաղութիւն,
Քրիստոնէից հաստատութիւն։

ՅԱՂԻ ԵՎՈՒՆԱՑ

Աղօթք յառաջ քան զդասառութիւն:

Ամենաբարի՛ Աստուած, առաքեա՛ առ մեզ զշնորհս Հոգւոյդ քո սրբոյ, որ պարգևէ մեզ զմիտս և կազդուրէ զզօրութիւնս հոգւոց մերոց. որպէս զի մեք ընդունելով զաւանդեալ մեզ ուսմունս՝ զարդասցուք քեզ Ստեղծողիդ մերում՝ ի փառս, ՝ի մխիթարութիւն ծնողաց մերոց և յոգւոյն Սկեղեցւոյ և Հայրենեաց:

Միշտ Դ՝ դ ինքնաբուն, ինքնազօր Աստուած,
Դու Տէ՛ր՝ Տնօրէն՝ Հայր հանուրց ազգաց,
Պաթեա՛ կաթիլ մի յանդ մերոց մտաց,
Ի Քոց յանսպառ երկնաձիր շնորհաց,
Որով զարդացեալ՝ ի հրահանգս ուսմանց,
Մատուցցուք Քեզ, Տէ՛ր, պաշտօն գեղանամած:

Ջկնի դասառութեան:

Գոհանամք զքէն Արարիչ զի արժանի արարեր զմեզ շնորհաց քոց՝ ընդունելութեան ուսմանս. օրհնեա՛ զմեծաւորս, զծնողս և զուսուցիչս մեր, որք առաջնորդեն մեզ՝ ի գիտու-

թիւն բարութեան, և տո՛ւր մեզ զկարողութիւն՝ ի շարունակութիւն ուսմանս այսորիկ:

Փա՛ռք Քեզ, Խարձրեալ Աստուած երկնաւոր:
Քե՛զ հրճուին միտք մեր, քև մեր սիրտք բոլոր:
Դու միայն Հաստիչ մշանջենաւոր.
Զիք մեր այլ Աստուած, Դու միայն հզօր:
Ըզ Քեզ ո՞ ետես. . . այլ մեք ճանաչեմք,
Զի՝ ի Քէն եղաք, Քև կամք, Քև ընչեմք,
Առանց Արարչիդ խնամոց ո՛չինչ եմք. . . .
Պահեա՛ զմեզ, Տէ՛ր, զՔեզ աղաչեմք:

Ցսոն պատուիրանք:

Ես եմ Տէր Աստուած քո. մի՛ ունիցիս քեզ զայլ աստուած բաց յինէն:

Մի արասցես՝ քեզ զկուռս ըստ ամենայն նմանութեան, որ ինչ յերկինս՝ ի վեր, և որ ինչ յերկիր՝ ի խոնարհ:

Մի՛ առնուցուս զանուն Աստուծոյ քո՝ ի վերայ սնոտեաց:

Յիշեա՛ օրբէլ զօր շաբաթուն՝ զկիւրակէս:

Պատուեա՛ զՀայր քո և զմայր քո, զի բարի լինիցի քեզ և երկայնակեաց լեցիս՝ ի վերայ երկրի:

Մի՛ սպանաներ։
Մի՛ շնար։
Մի՛ գողանար։
Մի՛ սուտ վկայեր զընկերէ քումմէ։
Մի՛ ցանկանար տան ընկերի քո, և մի՛ ամե-
նայնի, որք նորա իցեն։

Մաղթանք մանկանց։

Կարդամ՛ առ քեզ Աստուած՝ Հա՛յր,
Ուսեալ յՈրդւոյդ Միածնէ,
Որպէս խրատեաց և իմ Մայր,
'Ի սնունդ հոգւոյս 'ի ծընէ։
Հա՛յր բնակիս 'ի բարձունս,
Պատեալ աթոռդ զուարթնովք
Խարեբանիս յերդս քաղցրունս
Ջերմ 'ի թախանձս երկրայնովք։
Սո՛ւրբ է անունդ, մեծ յաւէտ
Քաղցր, ահաւոր և հզօր.
Ընճառ, աներբ և անկէտ՝
Օրհնեալ Հա՛յր մեր երկնաւոր։
Գործ են ձեռացդ տիեզերք,
Արքայութիւնդ անըսպառ,
Եւ ընդ ոտիւք քո եթերք
Վէհ մեծութեանդ ցոյց պայծառ։

Երկինք ՝ երկիր քո բանիւ
Եղեն և կան հաստատուն.
Ընփոխ նոցայն զարդք անթիւ
Պահին կամօքդ իմաստուն։
Լի՛ է աշխարհ համօրէն
Խարեօք քո՝ Տէ՛ր բարերար.
Օգքեզ գովեն և օրհնեն
Ամէն, զոր աջ քո արար։
Ողջ եղելոց Դո՛ւ ես յոյս,
'Ի քեզ հային աչք համբուն.
Դու բաշխես մեզ զպիտոյս
Տէ՛ր խնամակալ կեանս 'ի բուն։
Թռչունք, կայտառք և զեռունք,
Սողունք 'ի ծով 'ի ցամաք,
Նոյն կենդանիք՝ անասունք
Յադին խնամով քո համակ։
Բնութիւն համայն քև ածի,
Երկիր պճնի պտղաւէտ.
Ձեն մեծ ինչ քո առաջի
Հրաշեցս՝ արարք 'ի մեր պէտ։
'Ի քո պարգևս այսպէս՝ Տէ՛ր,
Առ հասարակ վայելեն
Ընհատ, անդուլ, անտարբեր՝
Որոց որչափ վայել են։

Յայսմ խնամոցդ 'ի խրախճան
Տաս կարիս և ինձ մանկան
Թարց վաստակոց և անջա՛ն՝
Որչափ իմ սիրտ, միաք ցանկան։
Ուստի թոթով ես 'ի բան
Առ քեզ մաղթեմ Հայր պաշտպան,
Լո՛ւր աղօթիցս, ով գթած
Լո՛ւր, աղաչեմ, առ իս դարձ։
Լո՛ւր աղերսիցս 'ի բարձանց,
Խառն ընդ երգոց անմարմնոց,
Ընկա՛լ զեմ ջերմ գթախանձ՝
Տէ՛ր իմ՝ անհատ բարեաց ծոց։
Ուխտ իմ սրտի եռանդուն,
Զէ վան և եթ իմ անձին,
Մաղթեմ 'ի պէտս ես համբուն
Երարածոց առանձին,
Տո՛ւր՝ Տէ՛ր, զկարիս աղքատաց,
Եւ զհայցուածս կարօտից,
Զբոյժ ցաւոց հիւանդաց,
Եւ նեղելոց դիւր սրտից։
Տո՛ւր զբարիս թշնամեաց,
Զաղատութիւն գերելոց,
Տո՛ւր թողութիւն ատելեաց՝
Զարեաց առ իս մեղելոց։

Օգնեա՛ որբոց և այրեաց,
Տո՛ւր միշտ նոցա զպիտոյս.
Տո՛ւր զօրութիւն տրկարաց,
Մոլորելոց մտաց լոյս։
Տո՛ւր տրտմելոց մխիթար,
Զանվրդով միտս՝ թարց ցաւոց.
Ծովաշուաց զանվրթար
Զելս յաջողակ՝ զերծ հոգւոց։
Շնորհեա՛ հանգիստ, կեալ խաղա՛ղ
Երարածոցդ յամէն ուր,
Բարձ յամենից կամս դանդաղ
Զարեաց մեղաց զմրուր։
Տո՛ւր և զսէր միաբան
Հայկայ ազգիս հեք թշուառ,
Լե՛ր նմա միշտ պահապան
Գթով շնորհացդ անբսպառ։
Օգնեա՛ յուսով, հաւատով
Ունիլ միշտ սուրբ զկրօն,
Պահեա՛ 'ի նոյն անվրդով,
Մտօք զգաստ Եղբօն։
Պահեա՛ հեռի յաղանդոց,
Բարեաց 'ի գործս անայթաք,
Ընդեղջ 'ի հնոց աւանդոց՝
Հարց պանծալեաց հանգիստակ։

Է՛ղ զուղղութեան ճիրս 'ի նա
Օ՛ռանդնոտ միտս և զոգի,
Տո՛ւր սիրտ սիրով յարաճեայ
Կապիլ 'ի մի սիրտ, հոգի։
Օ՛ամենեսին զօրացո՛,
Իմաստնացո՛ և օրհնեա՛,
Պատսպարեա՛ և կեցո՛
'Ի վտանգից ազատեա՛։
Լո՛ւր Տէր, հայեաց, քոյ է նա
Նախկին բաժին և վիճակ.
Մի՛ մոռանար դու զնա
Արա՛ շնորհացդ ընդունակ։
Տէ՛ր զօրութեանց, դա՛րձ հայեաց
Յերկնից և տե՛ս, ա՛յց արա
Այգւոյս, զոր աջ քո տնկեաց,
Դո՛ւ միայն ես Տէր սորա։
Դա՛րձ զթութեամբ, Տէ՛ր Աստուած,
Դարձո՛ նրմա զմեղմ դարուն,
Տո՛ւր վառեալ քև վարդեկաց
Պճնիլ 'ի զարդ պատարուն։
Ծաղեա՛ զարևդ կենսածին,
Օ՛ի սերմունք յայս քո այգւոջ
Աճցին, բերցեն զնախկին
Հաճոյ աչացդ զբողբոջ։

Շարժեա՛ց 'ի գութ Աստուած մեր՝
Տո՛ւր վայելել վերստին
Օ՛նախնի զարուն բարեբեր
Զո բանաւոր փոքր հօտին։
Զայնիւ սրտիս անմռունչ
Առ քեզ գոչեմ, Հայր իմ արդ
Ընկալ՛ զայս իղձ, զայս մրմունջ
'Ի մանկանէս մեղապարտ։
Դո՛ւ ես մեր Տէր օգնական,
Դու և մեր յոյս, ապաւէն.
Զէ՛ղ գոհութիւն օրհնաբան
Այժմ և յապայն միշտ ամէն։

Հ.Ս.Խ.Հ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
С.С.Р.А. Публичная Библиотека
7/XI 1922
именная
Ա. Մ. ԱՍԼԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

1) [illegible]
2) [illegible]
3) [illegible]
4. [illegible]
5.

2426

2360